

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

№ _____
на № _____

Національна комісія, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та
комунальних послуг

№ 3408/16.3.2/7-20 від 25.03.2020

**Голові Верховної Ради України
Разумкову Д. О.**

Шановний Дмитре Олександровичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула звернення народного депутата України Кулініча О. І. від 27.02.2020 вих. № 348-3/2-211, надіслане листом Першого заступника Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука від 06.03.2020 № 11/10-526, та в межах компетенції повідомляє, що відповідь народному депутату України Кулінічу О. І. надана листом НКРЕКП від 25.03.2020 № 3405/16.3.2/7-20 (копія додається).

Додаток на 4 арк. в 1 прим.

**З повагою
Голова НКРЕКП**

В. Тарасюк

Колесник Є.
204-71-97

Апарат Верховної Ради України
22769 від 02.04.2020

50013

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

25.03.2020

№

3405/16.3.2/7-20

на №

**Народному депутату України
Кулінічу О. І.**

вул. Грушевського, 5,
м. Київ, 01008

Шановний Олегу Івановичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула Ваш депутатський запит від 27.02.2020 № 348-3/2-211, оголошений на засіданні Верховної Ради України 06.03.2020 та надісланий листом Першого заступника Голови Верховної Ради України Р.Стефанчуком від 06.03.2020 № 11/10-526, та в межах компетенції повідомляє.

Згідно з положеннями частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України.

Правовий статус НКРЕКП, її завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення визначає Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП).

Правові засади функціонування ринку природного газу України визначаються Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).

Так, відповідно до частини першої статті 1 Закону доступ – право користування потужністю об'єкта газової інфраструктури в обсязі та на умовах, встановлених у договорі про надання послуг транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору) природного газу або послуг установки LNG.

Отже, саме положеннями Закону визначено правові основи надання доступу до газової інфраструктури на принципах надання права користування потужністю.

Варто зазначити, що на момент упровадження відповідних змін положення Закону були реалізовані при наданні послуг транспортування та зберігання (закачування, відбору) природного газу та здійснювались на принципах надання права користування потужністю.

Разом з тим до 01.01.2020 послуги розподілу природного газу надавались виходячи з фактичних розподілених обсягів природного газу. Така модель здійснення розрахунків за надані послуги має недоліки, зокрема велике фінансове навантаження на споживачів протягом опалювального сезону, нерівномірність надходження коштів для забезпечення сталого функціонування газорозподільної системи.

0077969

З метою реалізації положень Закону НКРЕКП постановою від 07.10.2020 № 2080 внесені зміни до ряду нормативно-правових актів, а саме:

Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Кодекс);

Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498;

Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги розподілу природного газу, затвердженої постановою НКРЕКП від 25.02.2016 № 236.

Зазначеною постановою передбачено, зокрема, зміну принципів визначення величини потужності для споживачів природного газу – перехід від приєднаної потужності до замовленої потужності, а також спрощення процедури замовлення потужності на основі статистичних даних обсягів споживання природного газу кожного споживача в минулих періодах.

Звертаємо увагу, що Законом України про НКРЕКП та іншими нормативно-правовими актами передбачено проведення відкритого обговорення рішень Регулятора, що мають ознаки регуляторних актів.

Відкриті обговорення мають на меті врегулювання спірних питань, що виникають до прийняття Регулятором відповідного рішення шляхом детального і обґрунтованого обговорення отриманих зауважень та пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб.

При прийнятті постанови НКРЕКП від 07.10.2019 № 2080 у повній мірі були дотримані вимоги законодавства, зокрема, що стосуються проведення відкритих обговорень. Таким чином усі заінтересовані особи мали змогу надати свої зауваження та пропозиції до проєкту зазначеної постанови.

Згідно з положеннями пункту 1 глави 6 розділу VI Кодексу розрахунки споживача за послугу розподілу природного газу, що надається оператором газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ) за договором розподілу природного газу, здійснюються виходячи з величини річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача та оплачуються споживачем рівномірними частками протягом календарного року.

Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається як добуток 1/12 річної замовленої потужності об'єкта (об'єктів) споживача на тариф, встановлений Регулятором для відповідного Оператора ГРМ із розрахунку місячної вартості одного кубічного метра замовленої потужності.

Річна замовлена потужність об'єкта (об'єктів) споживача на розрахунковий календарний рік визначається Оператором ГРМ виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за газовий рік (з 01 жовтня по 30 вересня), що передував розрахунковому календарному року, який визначається відповідно до вимог цього Кодексу (положення пункту 2 глави 6 розділу VI Кодексу).

При цьому, річна замовлена потужність об'єкта споживача на розрахунковий календарний 2021 рік буде визначатись виходячи з фактичного обсягу споживання природного газу цим об'єктом за період з 01 жовтня 2019 року по 30 вересня 2020 року, тому зменшення/збільшення спожитого обсягу природного газу у поточному газовому році (01.10.2019-30.09.2020) призведе до зменшення/збільшення величини замовленої річної потужності, а отже і плати за послуги розподілу природного газу у наступному календарному році.

Слід відмітити, що виокремлення вартості послуг розподілу природного газу від вартості природного газу як товару надає ряд переваг для кінцевого споживача. Зокрема застосування європейських підходів до розрахунків за послуги розподілу природного газу, дає можливість споживачам розуміти, за які послуги і якому підприємству вони сплачують. Оплата за послуги розподілу природного газу рівними частинами дозволяє уникнути великого навантаження на споживача в опалювальний період, коли споживання природного газу найбільше.

Прозорість формування платежів за газ як товар та за послуги розподілу природного газу дозволяють споживачу відстежувати та контролювати власне споживання з метою мінімізації рахунків.

При цьому рівномірні надходження коштів дозволять газорозподільним підприємствам забезпечити високий рівень обслуговування газорозподільних мереж та їх складових, що знаходяться на балансі газорозподільного підприємства, з метою підвищення рівня безпеки газопостачання.

Зазначаємо, що НКРЕКП постановою від 24.12.2019 № 3037, яка набрала чинності 01.01.2020, було встановлено тариф на послуги розподілу природного газу для АТ «Полтавагаз» у розмірі 0,95 грн за 1 м³ на місяць (без ПДВ), виходячи з планованої річної замовленої потужності розподілу природного газу.

При цьому, матеріали щодо розрахунків разом із обґрунтуванням розміщено на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням http://www.nerc.gov.ua/data/filearch/Materialy_zasidan/2019/gruden/24.12.2019/p32_24-12-19.pdf.

Необхідно зазначити, що відповідно до положень глави 2 розділу I Кодексу Оператор ГРМ, зокрема, АТ «Полтавагаз» відповідає за надійну та безпечну експлуатацію, підтримання у належному стані та розвиток (будівництво) газорозподільної системи, яка на законних підставах перебуває у його власності чи користуванні, належну організацію та надання послуги розподілу природного газу.

При цьому єдине джерело покриття витрат Операторів ГРМ як суб'єктів природної монополії, що необхідні для провадження діяльності з розподілу природного газу, – тариф на послуги розподілу природного газу. Забезпечення Операторів ГРМ коштами на обслуговування та експлуатацію газорозподільних систем є головною запорукою безпечного та надійного функціонування цих систем.

Формування витрат, які включаються до структури тарифу на послуги розподілу природного газу для газорозподільного підприємства, здійснюється виходячи з економічно обґрунтованих витрат кожного окремого газорозподільного підприємства з урахуванням державних і галузевих нормативів використання палива, електроенергії, матеріалів, норм та розцінок з оплати праці, норм амортизації, ставок податків, зборів, обов'язкових платежів, прогнозних індексів цін виробників промислової продукції і споживчих цін у планованому періоді. За рахунок цих коштів забезпечується робота газових мереж, експлуатація газового обладнання, підтримується цілодобова робота аварійних служб.

Разом з тим, з метою зменшення фінансового навантаження на нових побутових споживачів та побутових споживачів, які не здійснювали споживання природного газу в минулому газовому році, на відкритому засіданні НКРЕКП, яке відбулося 06.03.2020, було прийнято постанову № 580 «Про внесення змін до Кодексу газорозподільних систем» (далі - Постанова № 580), якою передбачено зміну порядку визначення річної замовленої потужності з метою її мінімізації.

Так, відповідно до вимог Кодексу, з урахуванням положень Постанови № 580 для таких споживачів АТ «Потавагаз» місячна вартість послуги розподілу природного газу з 01.01.2020 року становитиме:

для об'єкта побутового споживача, на яких природний газ використовується тільки для приготування їжі 3,71 грн/місяць (з ПДВ).

для об'єкта побутового споживача, на яких природний газ використовується для підігріву води та приготування їжі 11,97 грн/місяць (з ПДВ).

для об'єкта побутового споживача, на яких природний газ використовується комплексно, у тому числі для опалення 29,83 грн/місяць (з ПДВ).

Таким чином, НКРЕКП реалізовані нові механізми визначення мінімальної плати за послуги розподілу природного газу для побутових споживачів, які є новими або які протягом минулого газового року не споживали природний газ.

З повагою
Голова НКРЕКП

В. Тарасюк